

Raport merytoryczny
ZARZĄDU FUNDACJI
2023

Warszawa, 20 czerwca 2024 r.

Fundacja Auschwitz-Birkenau została powołana w styczniu 2009 roku przez Prof. Władysława Bartoszewskiego jako odpowiedź na potrzebę natychmiastowego ratowania Miejsca Pamięci Auschwitz-Birkenau. Jej misja realizowana jest poprzez pozyskiwanie i inwestowanie funduszy, z których zyski przekazywane są na finansowanie działań konserwatorskich dotyczących wszelkich pozostałości poobozowych i przedmiotów osobistych byłych więźniów. Fundacja prowadzi działania długoterminowe i we współpracy z szeroką koalicją państw-darczyńców, filantropów i firm wspierających jej działalność. Taki charakter aktywności zapewnia wieczystą ochronę autentyzmu Auschwitz-Birkenau.

Fundacja inicjuje i wdraża działania edukacyjne oraz badania naukowe wspierające misję Państwowego Muzeum Auschwitz-Birkenau. Przygotowuje programy edukacji cyfrowej, które służą zachowaniu pamięci o ofiarach oraz ocalałych KL Auschwitz i umożliwiają młodemu pokoleniu udział w tym procesie.

Niniejszy Raport Merytoryczny Zarządu Fundacji Auschwitz-Birkenau jest sprawozdaniem z działalności organizacji w 2023 roku. Zgodnie z §17 ust. 5 Statutu Fundacji Auschwitz-Birkenau z 31 maja 2011 roku, sprawozdanie za ubiegły rok kalendarzowy przedkładać jest Radzie Fundacji będącej organem stanowiącym, kontrolnym i opiniującym organizacji.

Zarząd Fundacji Auschwitz-Birkenau

SPIS TREŚCI:

1. INFORMACJE OGÓLNE	
1. Dane Podstawowe	4
2. Organy Fundacji	4
3. Finanse Fundacji	5
2. DZIAŁANIA FUNDACJI	
1. Wstęp	10
2. Konserwacja Miejsca Pamięci	11
3. Edukacja	20
4. Inne Działania	21
3. ZASOBY FUNDACJI	
1. Wstęp	22
2. Kapitał Wieczysty	23
3. Darczyńcy	25
4. PLANY NA KOLEJNE LATA	26
5. ZAŁĄCZNIKI	
1. Załącznik A – Członkowie Rady Fundacji, Zarządu oraz Komisji Finansowej	28
2. Załącznik B – Członkowie Komitetu Międzynarodowego	29
3. Załącznik C – wykaz Uchwał Rady oraz Uchwał Zarządu	30

1. INFORMACJE OGÓLNE

1.1 DANE PODSTAWOWE

Zasady, formy i zakres działalności statutowej Fundacji zostały wyszczególnione w tekście jednolitym Statutu Fundacji Auschwitz-Birkenau, przyjętym Uchwałą Rady Fundacji Nr 3/2011 z dnia 31 maja 2011 roku. Dokument opublikowano na oficjalnej stronie internetowej Fundacji.

Fundacja używa logotypu Państwowego Muzeum Auschwitz-Birkenau w Oświęcimiu, zaadaptowanego na jej potrzeby (jak na stronie tytułowej Raportu). W domenie “auschwitz.org” Fundacja posiada subdomenę “fundacja.auschwitz.org”, utrzymywaną i prowadzoną przez Muzeum. Fundacja posiada status Organizacji Pożytku Publicznego, co pozwala na przekazywanie na jej rzecz 1,5% podatku dochodowego osób fizycznych rozliczających się na terenie Polski.

tabela nr 1: dane podstawowe

NAZWA:	FUNDACJA AUSCHWITZ-BIRKENAU
KRS:	328383
REGON:	141817074
SIEDZIBA:	00-533 WARSZAWA, MOKOTOWSKA 65/3
E-MAIL:	fundacja@fab.org.pl
STRONA www:	www.fundacja.auschwitz.org

1.2 ORGANY FUNDACJI

Zgodnie ze Statutem, organami Fundacji są: Rada, Zarząd, Komisja Finansowa oraz Komitet Międzynarodowy. Pierwszy z wymienionych pełni rolę stanowiącą, kontrolną i opiniującą. Funkcję kontrolną i doradcą w odniesieniu do strategii inwestycji Kapitału Wieczystego oraz zarządzania majątkiem Fundacji pełni również Komisja Finansowa. Natomiast Komitet Międzynarodowy, złożony z przedstawicieli 35 Państw-Darczyńców, koncentruje się na roli opiniującej. Zarząd Fundacji kieruje jej działalnością i reprezentuje ją na zewnątrz.

Poniżej zamieszczono kalendarz prac Rady, Zarządu, Komisji Finansowej oraz Komitetu Międzynarodowego w 2023 r. (tabela nr 2). Członków poszczególnych organów Fundacji wymieniono w załączniku do niniejszego Raportu. W kolejnych załącznikach zawarto również opis działań organów i treść uchwał (załączniki A-C).

tabela nr 2: kalendarz prac organów Fundacji w roku 2023

KALENDARZ PRAC ORGANÓW FUNDACJI – 2023 r.			
RADA FUNDACJI	ZARZĄD	KOMISJA FINANSOWA	KOMITET MIĘDZYNARODOWY
----	----	11 stycznia	----
----	----	----	----
----	8 marca	----	----
----	26 kwietnia	24 kwietnia	----
----	----	----	----
20 czerwca (XVIII posiedzenie)	7 czerwca	----	----
----	24 lipca	20 lipca	----
----	----	----	----
----	12 września	----	----
----	16 października	----	25 października (XIII posiedzenie)
----	----	9 listopada	----
----	21 grudnia	----	----

1.3 FINANSE FUNDACJI

Szczegółowe informacje dotyczące sytuacji majątkowej i finansowej, wyniku finansowego oraz rentowności Fundacji zawarte zostały w sprawozdaniu finansowym za rok 2023. Dokument ten jest sporządzany w złotym polskim i zgodnie z wymogami Ustawy o rachunkowości, a następnie po zatwierdzeniu przez Radę Fundacji publikowany na stronie internetowej Fundacji.

Wynik finansowy Fundacji w roku 2023 w ujęciu księgowym wyniósł -40,1 mln złotych (strata netto). Ujemny wynik powstał głównie z tytułu niezrealizowanych różnic kursowych (-36,4 mln złotych), które wynikają z wyceny aktywów przechowywanych w walutach obcych. W roku 2023 umocniła się polska waluta i kursy walut wyrażone w złotym spadły nawet o 10% w porównaniu z końcem roku 2022 (szczegóły znajdują się na stronie 6 sprawozdania finansowego). Oznacza to, że dokładnie ten sam portfel aktywów walutowych (np. w euro) w ujęciu księgowym w złotym polskim jest wykazany w kwocie pomniejszonej o różnice kursowe. Różnica tych wycen stanowi niezrealizowane różnice

kursowe i jak wskazuje nazwa jest tylko „wirtualnym” ujęciem księgowym, a nie rzeczywistą stratą. Ponadto należy pamiętać, że darowizny na Kapitał Wieczysty, które w ujęciu księgowym stanowią zysk Fundacji, nie mogą być wydatkowane bezpośrednio na wsparcie Muzeum, lecz powiększają wartość Kapitału Wieczystego Fundacji. Dlatego w uzupełnieniu do sprawozdania finansowego prezentujemy sytuację finansową Fundacji w ujęciu zarządczym, dopasowanym do specyfiki funkcjonowania fundacji z kapitałem wieczystym.

W takim sposobie prezentacji danych, przychód Fundacji, który mógł zostać przeznaczony na finansowanie podstawowej działalności statutowej, wyniósł 24,38 mln złotych, na co złożyły się kwoty: 21,7 mln zysku netto z Kapitału Wieczystego oraz prawie 2,2 mln złotych darowizn na cele edukacyjne, 0,20 mln złotych darowizny na finansowanie programu stypendialnego dla konserwatorek z Ukrainy, 0,02 mln Funduszy EOG i Norweskiego Mechanizmu Finansowego („Fundusze Norweskie”) na stworzenie strategii edukacyjnej oraz 0,27 mln złotych darowizny celowej na projekt konserwacji bucików dziecięcych.

Koszty działań statutowych wyniosły 30,9 mln złotych, z czego 27,3 mln złotych zostało przekazane do Muzeum na prace konserwatorskie, następnie w 0,8 mln złotych zostało wydane na projekty edukacyjne, 1,7 mln wyniosły koszty administracyjne Fundacji, a 0,2 mln złotych kosztował program stypendialny dla konserwatorek z Ukrainy.

Ujemny wynik kasowy (-6,5 mln złotych), który powstał w roku 2023, został pokryty z nadwyżek gotówkowych uzyskanych z zysku z lat ubiegłych i zatrzymanych w Fundacji.

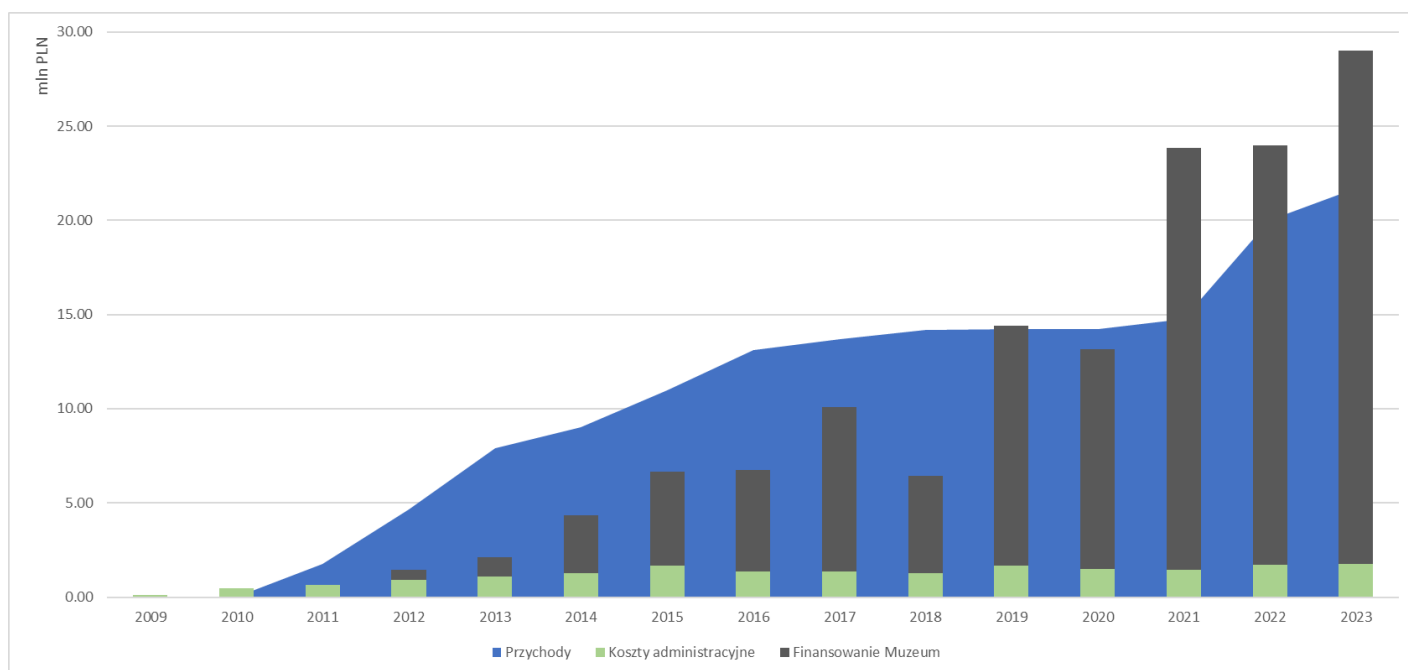
Członkom Zarządu Fundacji, w roku obrotowym 2023 wypłacono wynagrodzenia w wysokości 518,3 tysiąca złotych. Członkom Rady Fundacji, Komisji Finansowej oraz Komitetu Międzynarodowego nie są wypłacane wynagrodzenia.

tabela nr 3: najważniejsze pozycje rachunku wyników w ujęciu kasowym za 2023 rok w PLN

NAJWAŻNIEJSZE POZYCJE RACHUNKU WYNIKÓW W PLN ZA 2023 ROK	
PRZYCHÓD FUNDACJI (tworzący majątek Fundacji, nie do wydatkowania)	
Darowizny na Kapitał Wieczysty	458 595,40
Zachowanie kasowej wartości Kapitału Wieczystego	-3 728 408,52
Różnice kursowe niezrealizowane	-36 427 768,39
Różnice kursowe zrealizowane	-2 269 826,59
SUMA	-41 967 408,10
PRZYCHÓD FUNDACJI (do wydatkowania na działalność statutową)	
Zysk netto z Kapitału Wieczystego	21 711 003,46
Darowizny na projekty edukacyjne	2 178 062,67
Darowizny celowe na projekty konserwatorskie	266 516,49
Darowizna na program stypendialny konserwatorek z Ukrainy	198 225,00
„Fundusze Norweskie” na stworzenie strategii edukacyjnej	22 088,00
SUMA	24 375 895,62
WYDATKI FUNDACJI (w ramach działalności statutowej)	
Finansowanie prac konserwatorskich w Miejscu Pamięci	27 258 832,74
Projekt stypendialny dla konserwatorek z Ukrainy	198 225,00
Finansowanie projektów edukacyjnych	762 533,70
Stworzenie strategii edukacyjnej	22 088,00
Koszty zarządzania portfelem inwestycyjnym	890 723,08
Koszty administracyjne Fundacji (netto)	1 750 629,59
SUMA	30 883 032,11
WYNIK KASOWY (pokryty z nadwyżki z lat ubiegłych)	
	-6 507 136,49

tabela nr 4: przychody z Kapitału Wieczystego i wydatki Fundacji w latach 2009-2023 w PLN

ROK	Przychody z KW	Koszty administracyjne	Finansowanie prac w PMAB
2009	189,57	114 067,00	0,00
2010	27 504,49	466 423,49	0,00
2011	1 763 738,18	658 661,95	0,00
2012	4 665 548,72	930 544,90	526 572,15
2013	7 901 174,83	1 096 742,00	996 981,77
2014	9 025 735,76	1 273 101,38	3 065 722,19
2015	10 967 143,58	1 651 032,83	5 008 042,44
2016	13 116 134,90	1 346 013,46	5 411 959,34
2017	13 679 776,97	1 356 990,05	8 728 936,15
2018	14 167 748,50	1 258 557,34	5 169 454,53
2019	14 237 845,27	1 678 312,11	12 731 736,79
2020	14 239 736,34	1 475 474,85	11 681 584,17
2021	14 738 968,57	1 468 981,57	22 383 758,72
2022	20 004 699,57	1 734 973,09	22 232 599,41
2023	21 711 003,46	1 750 629,59	27 258 832,74
SUMA	160 246 948,71	18 260 505,61	125 196 180,40

tabela nr 5: struktura kosztów administracyjnych Fundacji w latach 2022-2023 w PLN

RODZAJ KOSZTÓW ADMINISTRACYJNYCH	2022	2023
Wynagrodzenie pracowników Fundacji (wszystkie formy współpracy oraz należne składki ubezpieczeniowe, podatki, ubezpieczenia)	1 149 748,97	1 242 310,51
Szkolenia pracowników	63 543,83	6 072,40
Utrzymanie biura (najem powierzchni, wyposażenie, koszty bieżące, ubezpieczenie)	120 386,95	129 093,85
Koszty spotkań organów Fundacji	53 654,31	54 348,04
Koszty pozyskiwania darczyńców (podróże służbowe, upamiętnianie darczyńców)	288 772,40	307 410,35
Koszty obsługi bankowej	8 999,03	4 889,97
Publikacje materiałów informacyjnych	49 867,60	6 504,47
SUMA	1 734 973,09	1 750 629,59

2. DZIAŁANIA FUNDACJI

2.1 WSTĘP

W roku 2023 wartość Kapitału Wieczystego służącego zabezpieczeniu Globalnego Planu Konserwacji Miejsca Pamięci Auschwitz-Birkenau osiągnęła poziom 755,25 mln złotych, co w konsekwencji w styczniu 2023 r. pozwoliło na przekroczenie progu 100 mln złotych przekazanych przez Fundację od momentu jej założenia Państwowemu Muzeum Auschwitz-Birkenau na działania konserwatorskie. W ubiegłym roku Fundacja przeznaczyła na zachowanie autentyzmu kwotę 27,3 mln złotych. Był to rekordowy rok, w którym kwota wydana na realizację zadań statutowych Fundacji po raz pierwszy w historii osiągnęła tak wysoki poziom.

Fundacja kontynuowała finansowanie programu stypendialnego przeznaczonego dla konserwatorek z Ukrainy, które zmuszone zostały do opuszczenia swojego kraju przez trwającą agresję rosyjską. W 2023 roku koszty programu humanitarnego pokrywane były z znacznej mierze z zysku z Kapitału Wieczystego. W grudniu ubiegłego roku Fundacja podpisała porozumienie z Tajwanem, na mocy którego działania stypendialne w 2024 r. finansowane będą z darowizny otrzymanej z Tajpej. Zgodnie z decyzją Zarządu Fundacji, program zostanie utrzymany co najmniej do czasu zakończenia działań wojennych na terenie Ukrainy.

Wspólnie z Google Polska Fundacja przeprowadziła cykl spotkań pt. „Impuls”, podczas których w gronie przedstawicieli organizacji pozarządowych, mediów i świata kultury dyskutowane były aktualne tematy społeczne związane z misją Fundacji i Miejsca Pamięci. Rozmowy dotyczyły między innymi nowych technologii i sztucznej inteligencji, wpływu propagandy i dezinformacji na nastroje społeczne czy zmian zachodzących w edukacji.

W marcu 2023 roku zakończony został projekt tworzenia Strategii Edukacyjnej realizowany we współpracy z Międzynarodowym Centrum Edukacji o Auschwitz i Holokauście, Uniwersytetem SWPS w Warszawie i Norweskim Centrum Badania Holokaustu i Studiów nad Mniejszościami. Fundacja rozpoczęła realizację projektu WeRemember, który jest efektem partnerstwa ze Światowym Kongresem Żydów i Fundacją Laudera.

Sfinalizowany został proces budowania platformy do zdalnego zwiedzania Miejsca Pamięci – od stycznia 2024 r. regularne wizyty online są już dostępne za pośrednictwem strony internetowej Muzeum. Program *Auschwitz. In front of your eyes*, który umożliwia odwiedzającym z całego świata poznanie

historii KL Auschwitz przez Internet, cieszy się dużym zainteresowaniem wśród szkół, firm, instytucji publicznych i osób prywatnych.

Dalszy rozwój tego programu edukacyjnego możliwy będzie dzięki wsparciu rządów Stanów Zjednoczonych, Malty, Monako, jak również organizacji Choose Love i Seed the Dream. Ich darowizny zostaną przeznaczone na stworzenie cyklu szkoleń dla przewodników, rozwój technologiczny i rozbudowę programu edukacyjnego dla szkół. Natomiast porozumienie o współpracy zawarte przez Fundację i miasto Leeds umożliwi wszystkim uczniom szkół publicznych tego miasta zwiedzenie terenu po byłym obozie Auschwitz za pośrednictwem platformy *Auschwitz. In front of your eyes*.

2.2 KONSERWACJA MIEJSCA PAMIĘCI

2.2.1 Wprowadzanie

Minęło 15 lat od powołania Fundacji, której misją jest finansowe wspieranie Muzeum we wszelkich pracach konserwatorskich służących zachowaniu autentyczności wszystkich pozostałości po KL Auschwitz. Łączny koszt tych prac i działań realizowanych w 2023 r. w odniesieniu do prowadzonych projektów konserwatorskich pokazuje poniższa tabela (nr 6).

tabela nr 6: koszty prac konserwatorskich w 2023 roku

Koszty prac konserwatorskich w 2023 roku	
Zysk 2023 roku przeznaczony na konserwację	19 539 903,11 PLN
Kwota przekazana	27 258 832,74 PLN
Koszty realizacji celów statutowych	25 887 106,84 PLN
Kwota zwrotu (odsetki od środków przekazanych Muzeum + zwroty za projekty zamknięte i rozliczone w 2023 r.)	354 272,21 PLN

Do 15 lutego każdego roku Muzeum przekazuje Fundacji dane finansowe i merytoryczne za poprzedni rok w postaci Raportu Roczego. Fundacja i Muzeum corocznie opracowują odrębne raporty dotyczące wydatków pokrywanych z dochodów z części Kapitału Wieczystego pochodzącej ze środków Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego. W 2023 roku wartość tych środków wyniosła 2,11 mln złotych.

Wysiłek konserwatorski ujęty w Globalnym Planie Konserwacji rozpisany jest na 25 lat i dotyczy wszystkich pozostałości po dawnym KL Auschwitz. Jednocześnie sporządzane są plany bardziej krótkoterminowe – czteroletnie, aktualizowane i urealniane przed końcem każdego roku kalendarzowego.

Poniżej znajduje się wykaz projektów realizowanych w 2023 roku – zarówno rozpoczętych w latach ubiegłych i kontynuowanych, jak i rozpoczętych w tymże roku (tabela nr 7). W dalszej części tekstu przedstawiono opis prac prowadzonych w ramach wskazanych projektów.

tabela nr 7: wykaz projektów konserwatorskich realizowanych w 2023 roku

PROJEKTY KONSERWATORSKIE: KL AUSCHWITZ I, KL AUSCHWITZ II- BIRKENAU, 2023 r.	
Przedmiot projektu	Okres realizacji
Konserwacja murowanych baraków mieszkalnych, Birkenau: B-138 i B-139	08.2019 - 03.2024
Konserwacja murowanych baraków mieszkalnych, Birkenau: B-115 i B-122	12.2023 - 12.2026
Konserwacja baraków murowanych, Birkenau: B-137 i B-144	11.2023 - 10.2026
Konserwacja baraków murowanych, Birkenau: B-91 (kuchnia) i B-141 (latryna)	08.2018 - 08.2023
Konserwacja baraków murowanych, Birkenau: B-112 (łaźnia)	04.2022 - 03.2025
Konserwacja baraków drewnianych, Birkenau: B-170_ Etap IV	09.2021 - 03.2024
Zachowanie i konserwacja odcinka BI_ Etap VII i Etap VIII	08.2021 - 12.2025
Konserwacja ruin komór gazowych i krematoriów_ Etap III (Krematorium III oraz II)	01.2020 - 06.2024
Konserwacja malarskich nawarstwień ściennych Auschwitz I_ Etap I	01.2022 - 12.2023
Konserwacja muzealiów i archiwaliów PMAB_ Etap VI	01.2022 - 12.2023
Konserwacja muzealiów i archiwaliów – weryfikacja materiałowo-techniczna przedmiotów metalowych ze zbiorów pochodzących z dawnych magazynów na odcinku tzw. Kanady_ Etap II i Etap III	02.2023 - 02.2024
Konserwacja butów dziecięcych ofiar KL Auschwitz	04.2023 - 04.2025
Regulacja stosunków wodnych – Birkenau_ Etap IV	08.2022 - 09.2024
Zachowanie i konserwacja zieleni historycznego terenu dawnego KL Auschwitz_ Etap III	04.2023 - 12.2023
Zaplecze GPK_ adaptacja Ziemniaczarki I	05.2020 - 09.2026
Konserwacja wybranych historycznych elementów stolarki okiennej w bloku A-11	03.2022 - 03.2023
Elektroniczny system zabezpieczeń, Birkenau; odcinek BI	05.2021 - 09.2026

2.2.2 Podsumowanie prac wykonanych w ramach realizowanych projektów konserwatorskich

- **Remont murowanych baraków mieszkalnych B-138 oraz B-139**

Od sierpnia 2019 roku zespół Globalnego Planu Konserwacji prowadził projekt remontu pary murowanych baraków mieszkalnych, którego ukończenie planowano na grudzień 2023 r. Szeroko zakrojone działania budowlane i prace konserwatorskie zakończyły się w planowanym terminie. W tym samym czasie Muzeum uznało to miejsce za najlepsze do zorganizowania rocznicy obchodów wyzwolenia KL Auschwitz, które odbyły się 27 stycznia 2024 r. W rezultacie projekt konserwacji został zamknięty w marcu 2024 r.

Ilustracje nr 1-2 (fot. FAB): barak typu mieszkalnego nr 138 po zakończeniu procesu konserwacji podczas obchodów rocznicowych wyzwolenia KL Auschwitz.

- **Remont murowanych baraków mieszkalnych B-115 oraz B-122**

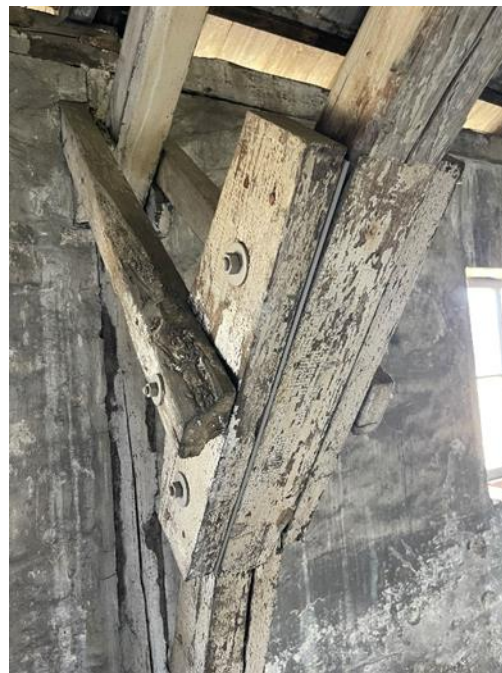
Jedna z dwóch par baraków murowanych typu mieszkalnego zaplanowanych do konserwacji w latach 2023-2026 r. Przygotowano procedurę przetargową na wyłonienie wykonawcy prac, która została ogłoszona pod koniec 2023 r. Przetarg na wykonawcę zewnętrznego został ostatecznie rozstrzygnięty w I połowie 2024 r.

- **Remont murowanych baraków mieszkalnych B-137 oraz B-144**

Para baraków murowanych: B-137 (typ mieszkalny) i B-144 (umywalnia) będzie poddawana konserwacji przez pracowników Globalnego Planu Konserwacji. Prace związane m.in. z dokumentacją stanu zachowania i demontażem pryzc rozpoczęły się w listopadzie 2023 r.

- **Remont kuchni B-91 oraz latryny B-141**

Prace remontowe rozpoczęte wiosną 2021 r. zostały ukończone w sierpniu 2023 r. Prowadzone były przez wykonawcę zewnętrznego i obejmowały kompleksowe działania budowlane, prace konserwatorskie oryginalnych elementów konstrukcyjnych i towarzyszące im badania archeologiczne. Na szczególną uwagę zasługuje wypracowanie metody wzmacniania więźby baraku B-91 (kuchni) przez miejscowe zastosowanie elementów stalowych w taki sposób, by jak najmniej ingerowały w tkankę historyczną budynku.

Ilustracje nr 3-4 (fot. FAB): Barak kuchni po renowacji i wzmacnianie elementów konstrukcyjnych.

- **Remont łaźni B-112**

Projekt rozpoczęto od postawienia hali namiotowej wzniesionej we wrześniu 2022 r. W 2023 r. trwały prace budowlane związane z naprawą fundamentów, więźby dachowej i prostowaniem ścian zewnętrznych. W ramach prac konserwatorskich miała miejsce fumigacja całego obiektu oraz oczyszczanie i stabilizacja materii zabytkowej m.in. nawarstwień malarskich. Pracom towarzyszyły badania archeologiczne. Na bieżąco wykonywano dokumentację z prowadzonych prac.

- **Remont drewnianego baraku sanitarnego B-170**

Największym wyzwaniem w ramach projektu było opracowanie metody konserwacji elementów drewnianych, które przez lata poddawane były działaniu różnorodnych impregnatów, prowadzących do korozji chemicznej. Odsalanie, czyli m.in. usuwanie soli amonowych, prowadzone było w zewnętrznych warsztatach w kontrolowanych warunkach. Projekt zakończył się w marcu 2024 r.

- **Zachowanie i konserwacja odcinka BI_ Etap VII i Etap VIII**

Kolejne etapy projektu obejmują podobnie jak w latach wcześniejszych dokumentację projektową i wykonawczą wraz z niezbędnymi działaniami, prace interwencyjne mające charakter ciągły i opinie, ekspertyzy, badania, konsultacje niezbędne do prowadzenia wszystkich zadań w projekcie. Do największych osiągnięć w ramach realizacji projektu należy zaliczyć wdrożenie metodologii BIM i technologii GIS, które usprawniają procesy projektowania, konserwacji, remontu, profilaktyki oraz archiwizacji dokumentacji. W ramach Building Information Modelling (BIM) opracowano modele 45 baraków murowanych zlokalizowanych na odcinku BI byłego Birkenau oraz modele hal namiotowych, kontenerów i wiat. System Informacji Przestrzennej GIS umożliwia tworzenie, udostępnianie i zarządzanie mapami, aplikacjami i danymi przestrzennymi. Trwają prace nad wdrożeniem systemu integrującego dane BIM i GIS.

- **Konserwacja i zabezpieczenie ruin komór gazowych i krematoriów – Etap III**

W okresie do grudnia 2023 r. prace w projekcie dotyczyły głównie etapu wykonawczego zadania obejmującego roboty budowlane i prace konserwatorskie wybranych elementów ruin krematorium i komory gazowej III (obiekt o nr inw. B-39). Zakończono realizację prac konserwatorskich w obiekcie, opracowano i odebrano część dokumentacji konserwatorskiej. Roboty budowlane są nadal realizowane. Pracom towarzyszy nadzór autorski, inwestorski i archeologiczny.

W III kwartale zakończono prace nad ekspertyzą konstrukcyjną rozbieralni obiektu o nr inw. B-38. Przygotowana dokumentacja będzie stanowić podstawę dla przyszłych działań związanych z pracami zabezpieczającymi tę część obiektu. Na potrzeby ekspertyzy wykonano także skanowanie ścian pomieszczenia rozbieralni w celu zgromadzenia danych dla analiz konstrukcyjnych. Poza tym w obiekcie B-38 zakończono prace obejmujące podparcia wybranych elementów płyt stropowych w rejonie dawnej hali pieców i komory gazowej. Ponadto zrealizowano działania profilaktyczne związane z oczyszczaniem i dezynfekcją w obiektach B-38 i B-39.

- **Konserwacja nawarstwień ściennych – Etap I**

W 2023 r. udokumentowano i zabezpieczono wybrane nawarstwienia malarskie w blokach A-10, A-12, A-13, A-14 i A-28 w dawnym Auschwitz I. W ramach prac konserwatorskich przeprowadzono podklejanie i zabezpieczenie warstw malarskich m.in. w pomieszczeniach na piętrze bloku A-10 oraz sloganów w A-14. Powstała też pełna rejestracja multispektralna pięciu cel piwnicy bloku A-11.

Ilustracje nr 5-6 (fot. FAB): Napisy i slogany zabezpieczone w ramach projektu konserwacji nawarstwień ściennych.

- **Konserwacja muzealiów i archiwaliów – Etap VI**

W momencie rozpoczęcia projekt przewidywał konserwację około 7640 muzealiów takich jak: buty, walizki, naczynia emaliowane, tekstylia, puszki po cyklonie B oraz 3000 obiektów archeologicznych. W 2023 r. przeprowadzono konserwację 90 walizek, 1200 butów, 1600 naczyń emaliowanych, 30 obiektów tekstylnych, 1200 listów obozowych, 20 puszek po cyklonie oraz 3000 zabytków archeologicznych. Wszystkie obiekty są szczegółowo badane przy użyciu najnowocześniejszych dostępnych metod, precyzyjnie opisywane, odpowiednio pakowane i inwentaryzowane. Zdigitalizowano także 9200 listów obozowych i planów zespołu Zentralbauleitung.

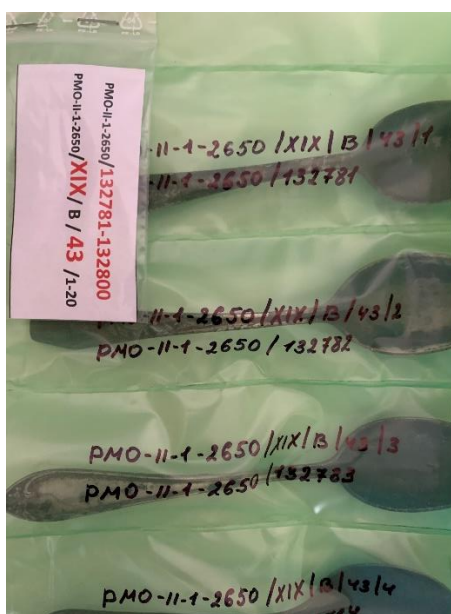

Ilustracje nr 7-8 (fot. FAB): inwentaryzacja walizek – części zbiorów muzealnych – po poddaniu ich procesowi konserwacji i przykładowy, podręczny zestaw praktycznych narzędzi konserwatorskich.

- **Konserwacja muzealiów i archiwaliów – weryfikacja materiałowo-techniczna przedmiotów metalowych ze zbiorów pochodzących z dawnych magazynów na odcinku tzw. Kanady. Etap II i Etap III**

Prace przeprowadzone zostały przez pracowników zatrudnionych do realizacji projektu. Opracowano 6000 obiektów (m.in. łyżki, łyżeczki, noże, widelce, otwieracze, szczyryki, nożyczki), tj. dokonano ich podziału na ustalone wcześniej funkcje użytkowe, odczyszczono, zdezynfekowano, zabezpieczono i nadano numery ewidencyjne, wykonano dokumentację fotograficzną i opisową oraz zabezpieczono folią antykorozyjną. Do wykonania powyższych prac zakupiono niezbędny sprzęt i materiały.

Ilustracje nr 9-10 (fot. FAB): obiekty poddawane konserwacji, zabezpieczeniu i inwentaryzacji pochodzące z magazynów „Kanady”.

- **Konserwacja bucików dziecięcych**

W kwietniu 2022 r. podjęto decyzję o rozpoczęciu projektu konserwacji bucików dziecięcych, zgromadzonych w liczbie około 8000 sztuk. Konserwatorzy korzystają z automatycznej fotografii produktowej, która umożliwia szybką i precyzyjną dokumentację fotograficzną obiektów. Buciki poddawane są także badaniom mikrobiologicznym oraz materiałowym przy pomocy odpowiednich środków chemicznych. W 2023 r. sporządzono łącznie 2956 karty ewidencyjne i zakonserwowano 1489 bucików.

Ilustracje nr 11-12 (fot. FAB): Buciki dziecięce po konserwacji, sfotografowaniu i opisaniu.

- **Regulacja stosunków wodnych – Etap IV**

Zadanie regulacji stosunków wodnych rozpoczęto w 2013 roku. Wody opadowe i gruntowe mają bezpośredni wpływ na stan zachowania wszystkich obiektów. Kolejne etapy remontu oraz konserwacji rowów i przepustów umożliwiają sprawne odprowadzenie wód z całego terenu KL Auschwitz II-Birkenau do potoku Pławianka i dalej do Wisły. Etap IV projektu rozpoczęto w sierpniu 2022 r. Realizowane są działania projektowe, remontowe i konserwatorskie przy rowach i przepustach odcinka BII KL Auschwitz II-Birkenau. Planowane na maj 2024 r. zakończenie etapu IV uległo przesunięciu ze względu na odkrytą oryginalną faszynę, dla której należy opracować procedury konserwacji i je przeprowadzić.

- **Inwentaryzacja i konserwacja zieleni KL Auschwitz-Birkenau – Etap II**

W pierwszym kwartale 2023 roku zakończono realizację etapu II projektu – prace te dotyczyły głównie budowy bazy danych historycznego drzewostanu – oznaczono geodezyjnie i ponumerowano duży fragment drzewostanu na terenie dawnego KL Auschwitz II-Birkenau. Zakończono także zakres projektu obejmujący zabiegi agrotechniczne wybranych historycznych drzew.

W ramach III etapu projektu realizowanego od II kwartału 2023 r. trwały prace dotyczące ekspertyzy drzew po przeprowadzonych zabiegach agrotechnicznych w poprzednim etapie projektu. W ramach tego działania wykonano zaplanowane badania i przeglądy drzew. Wykonano także dokumentację 3D historycznej alei brzozy na terenie dawnego KL Auschwitz I oraz brzozy przy bramie z napisem ARBEIT MACHT FREI. Wykonano także prace pielęgnacyjne w Brzezince oraz prace związane z aktualizacją bazy danych.

- **Adaptacja „Ziemniaczarki I”**

Projekt rozpoczęty w czerwcu 2020 r. zakładał adaptację budynku ziemniaczarki, położonego w bezpośrednim sąsiedztwie Auschwitz II-Birkenau, do celów prowadzenia prac konserwatorskich oraz magazynu na materiały i sprzęt. Zakres dokumentacji projektowej odpowiadał potrzebom związanym z zapleczem technicznym natomiast koszt prac objętych dokumentacją, wynikający z kosztorysów inwestorskich znacznie przekroczył szacowane na etapie podpisywania umowy projektowej koszty działania. Wobec tego realizacja projektu wymagałaby dodatkowych środków, którymi Fundacja nie dysponuje. Dotychczasowe wsparcie finansowe Fundacji na realizację tego zamierzenia wyniosło 957 tys. zł. Wielobranżowy projekt architektoniczny ukończono w kwietniu 2023 r., a realizację projektu adaptacji Ziemniaczarki zawieszono. W związku z możliwościami pozyskania środków europejskich w ramach programu Fenix, Muzeum planuje złożyć wniosek o dofinansowanie adaptacji Ziemniaczarki w zakresie robót budowlanych i prac konserwatorskich.

- **Konserwacja stolarki okiennej w bloku A-11**

Projekt obejmujący konserwację stolarki elewacji zamykającej wewnętrzny dziedziniec, na którym wykonywano egzekucje, rozpoczęty w lutym 2022 r. został ukończony w styczniu 2023 r.

- **Projekt bezpieczeństwa dla terenu i obiektów byłego KL Auschwitz II-Birkenau, odcinek BI**

W 2023 roku wykonane zostały roboty budowlane i instalacyjne w zakresie: Elektronicznych Systemów Zabezpieczeń (ESZ) dla baraków B-123, B-124, lokalnego centrum nadzoru w budynku B-1, infrastruktury niezbędnej do zabezpieczenia odcinka BI. System został uruchomiony i odebrany. W latach 2024 -2026 realizowane będą zadania z zakresu serwisu i gwarancji.

- **Program stypendialny dla konserwatorów i konserwatorek z Ukrainy**

Rozpoczęty w 2022 r. po inwazji Federacji Rosyjskiej na Ukrainę, program stypendialny dla uchodźców o potwierdzonych kwalifikacjach konserwatorskich i doświadczeniu zawodowym, był kontynuowany. Niezmiennym celem programu jest wspieranie stypendystek w rozwoju zawodowym w zakresie konserwacji i zachowania obiektów martyrologii, wsparcie mieszkaniowe oraz opieka. W programie realizowanym w Pracowni Konserwacji i Dziale Zbiorów PMAB uczestniczą stypendystki-konserwatorki o różnych specjalizacjach uzyskanych na uczelniach wyższych w Kijowie i Lwowie. W 2023 r. jedna ze stypendystek odbywała staż konserwatorski w Muzeum Narodowym w Warszawie zakończony w marcu 2024 r.

2.3 EDUKACJA

W 2023 roku zrealizowany został projekt tworzenia infrastruktury technologiczno-programowej umożliwiającej zwiedzanie Miejsca Pamięci w trybie zdalnym. Dzięki platformie *Auschwitz. In front of our eyes*, odwiedzający z całego świata mogą na żywo i interaktywnie poznawać historię dawnego KL Auschwitz bez ingerowania w autentyczną tkankę poobozową. W sumie Fundacja zgromadziła na ten projekt darowizny celowe i w naturze w wysokości około 2,1 mln dolarów amerykańskich. Prawa autorskie do licznych materiałów źródłowych, w tym relacji Ocalałych, wykorzystywane w trakcie zwiedzania zdalnego zostały nieodpłatnie udostępnione Fundacji między innymi przez Muzeum Holokaustu w Montrealu, USC Shoah Foundation, United States Holocaust Memorial Museum w Waszyngtonie i Jad Waszem w Izraelu.

Globalne wdrażanie programu edukacyjnego wymaga testowania oprowadzań z udziałem szkół, przedstawicieli firm, samorządów i instytucji publicznych w wielu językach. Dzięki zgromadzonym funduszom, w 2023 możliwy był nieodpłatny udział licznych szkół w zwiedzaniu. Ankiety, badające odbiór tej formy zwiedzania jak również trafność przekazywanych treści, są dystrybuowane wśród uczestników zwiedzania online i w przyszłości posłużą jako podstawa do urozmaicenia oferty edukacyjnej i podnoszenia jej poziomu.

Poza rozwijaniem współpracy z podmiotami edukacyjnymi, Fundacja pozyskuje partnerów korporacyjnych w oparciu o model dotacji w zamian za oprowadzanie. Tego typu partnerstwa owocują dłuższą współpracą, jak w przypadku izraelskiej firmy WIX, która pro bono podjęła się również stworzenia nowej strony internetowej Fundacji.

W 2023 roku Fundacja stworzyła we współpracy z World Jewish Congress i Fundacją Laudera program edukacyjny przeznaczony dla kilkunastu wybranych szkół z Europy. W jego ramach uczniowie poznają historię KL Auschwitz poprzez zwiedzanie online, uczą się o zdarzeniach związanych z lokalnymi miejscami pamięci i realizują działania artystyczne oparte na pamięci o Zagładzie. Przedsięwzięcie jest wdrażane ze środków Unii Europejskiej. Program cieszy się dużym zainteresowaniem i będzie kontynuowany w roku szkolnym 2024/2025 z udziałem jeszcze większej liczby placówek edukacyjnych.

W lutym 2024 r. Fundacja podpisała partnerstwo z Leeds w Wielkiej Brytanii, którego rada miejska umożliwiła wszystkim 44 miejscowym szkołom publicznym bezpłatny udział w zdalnym zwiedzaniu Miejsca Pamięci. Dzięki temu, młodzież ma możliwość poznania historii KL Auschwitz w

bezpośrednim kontakcie z przewodnikiem, wysłuchanie relacji Ocalałych, zdalny spacer po miejscach dawnego obozu niedostępnych dla tradycyjnych odwiedzających.

Program *Auschwitz. In front of your eyes* wzbudza szerokie zainteresowanie badawczych i muzealnych ośrodków zajmujących się historią Zagłady. Partnerem Fundacji jest już The Zekelman Holocaust Center z siedzibą w Michigan w Stanach Zjednoczonych. W ramach własnych działań programowych skierowanych do odwiedzających, Centrum oferuje cykliczne oprowadzanie po Miejscu Pamięci Auschwitz. Upowszechnianie dostępności platformy w takich instytucjach jest jednym ze strategicznych celów Fundacji.

Fundacja, Muzeum, AppsFlyer i Diskin przygotowały szczegółowy instruktaż dla przewodników oprowadzających po Miejscu Pamięci, który zawiera katalog zasad korzystania z technologii i metodologię zwiedzania online: prezentację zeznań Ocalałych, zdjęć, rysunków, materiałów dowodowych i dokumentów historycznych. Interaktywność zwiedzania zapewnia przewodnikom osobistą komunikację z uczestnikami, co wspiera wyrażanie emocji i wrażeń oraz podnosi jakość zwiedzania.

Przygotowanie instruktażu doprowadziło do opracowania kompleksowego programu szkoleń dla przewodników, który będzie realizowany w ciągu najbliższych 24 miesięcy. Poszczególne elementy szkolenia, w tym praca z kamerą, dykcja, gestykulacja, metody prezentacji autentyzmu online, ale również kwestie związane z transmisją traumy i reagowania na radykalizację społeczną będą przedmiotem warsztatów i zajęć przygotowanych dla przewodników.

Wszystkie koszty związane z wdrożeniem programu *Auschwitz. In front of your eyes* pokryte zostały z celowych darowizn. W rezultacie grono darczyńców Fundacji powiększyło się o AppsFlyer Inc., Bloomberg Philanthropies, Hudson Bay, Kraft Foundation, Miles Lerman Family Foundation, Neubauer Family Foundation i Wasserman Foundation. Otrzymanie środków jest dla Fundacji zachętą do rozwijania działań nowatorskich i koniecznych zarazem, zwłaszcza wobec rosnących na całym świecie aktów przemocy na tle rasistowskim i antysemitycznym.

2.4 INNE DZIAŁANIA

Fundacja kontynuowała rozmowy z UNESCO i przedstawicielami 6 państw-sukcesorów Jugosławii na temat planowanej, wielonarodowej wystawy w bloku 17 na terenie dawnego KL Auschwitz i włączenia tych krajów do grona partnerów-darczyńców Fundacji.

3. ZASOBY FUNDACJI

3.1 WSTĘP

Zgodnie ze Sprawozdaniem Finansowym suma bilansowa Fundacji na koniec roku 2023 wyniosła 813 mln złotych. Prawie 93% aktywów Fundacji stanowi Kapitał Wieczysty, którego wartość księgowa na koniec 2023 r. wyniosła 755,2 mln złotych. Pozostałe aktywa Fundacji w dużej części są zbudowane z zysków z lat ubiegłych oraz różnic kursowych. Na koniec roku 2023 kwota 619 mln złotych stanowiąca ponad 78% Kapitału Wieczystego była zainwestowana w instrumenty dłużne (obligacje). Kwota 130 mln złotych (17%) była ulokowana w instrumenty rynku kapitałowego (akcje i fundusze inwestycyjne). Pozostała kwota kapitału oraz zrealizowane zyski z lat ubiegłych były zainwestowane w depozyty bankowe lub w niewielkim stopniu przechowywane na rachunkach bankowych.

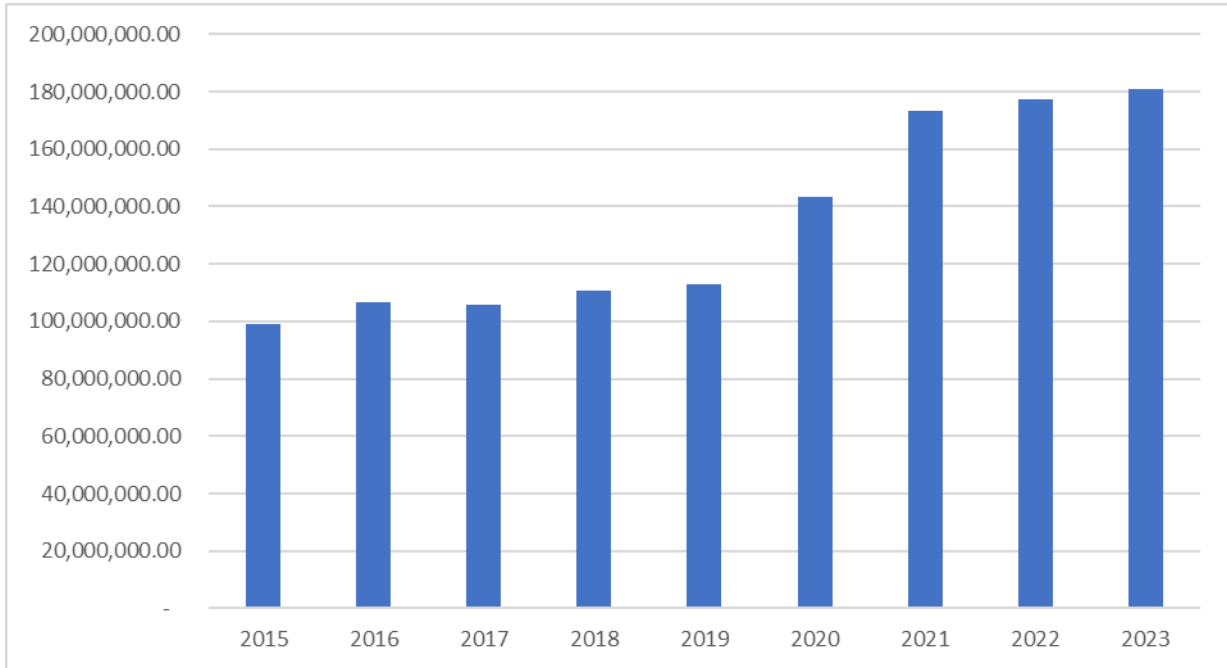
Rok 2023 był drugim pełnym rokiem, w którym Fundacja stosowała nową strategię inwestycyjną pozwalającą powierzyć zarządzanie częścią Kapitału Wieczystego profesjonalnym podmiotom zewnętrznym. Dwie renomowane firmy zarządzające aktywami: BNP Paribas (największy bank w Europie) oraz DZ Bank (drugi co do wielkości bank w Niemczech) w sumie zarządzały kwotą stanowiącą 61% Kapitału Wieczystego. Obydwie instytucje rozpoczęły inwestowanie Kapitału Wieczystego w imieniu Fundacji jesienią 2021 roku. BNP Paribas uzyskał w roku 2023 stopę zwrotu z portfela (netto) na poziomie 8,35% zaś DZ Bank na poziomie 9,99%. Stopa zwrotu uwzględnia zarówno zyski zrealizowane (w gotówce) jak również pozytywną wycenę przechowywanych aktywów. Z punktu widzenia zasobów Fundacji największe znaczenie mają zyski gotówkowe, które są przeznaczone na finansowanie działalności statutowej. Pierwsze lata współpracy z firmami zarządzającymi aktywami potwierdzają, że większa dywersyfikacja portfela pozwala na zmniejszenie ryzyka związanego ze zmianami stóp procentowych. Zapewnia to zarówno bezpieczeństwo zainwestowanego kapitału jak i regularne generowanie zysków gotówkowych, które służą wspieraniu Globalnego Planu Konserwacji w Miejscu Pamięci.

Przekazanie części aktywów do portfeli zarządzanych przez profesjonalne firmy zwiększyło również dywersyfikację ryzyka emitenta – w portfelu pojawiło się bowiem znacznie więcej instrumentów. Aktywa te są klasyfikowane jako dostępne do sprzedaży, co oznacza, że są codziennie wyceniane według wartości rynkowej, a w bilansie w pozycji „Kapitał z aktualizacji wyceny” pokazana jest zmiana ich wartości od dnia zakupu do dnia wyceny. Portfel obligacji zbudowany przez rok 2021 jest natomiast klasyfikowany jako utrzymywany do wykupu, więc w bilansie nie pojawia się jego wartość rynkowa, lecz wartość zakupu.

3.2 KAPITAŁ WIECZYSTY

W poniższych grafikach prezentujemy wybrane, istotne zagadnienia związane ze strukturą i zarządzaniem zgromadzonym Kapitałem Wieczystym.

tabela nr 8: Kapitał Wieczysty w przeliczeniu na euro w latach 2015-2023

tabela nr 9: struktura walutowa Kapitału Wieczystego na koniec 2023 roku

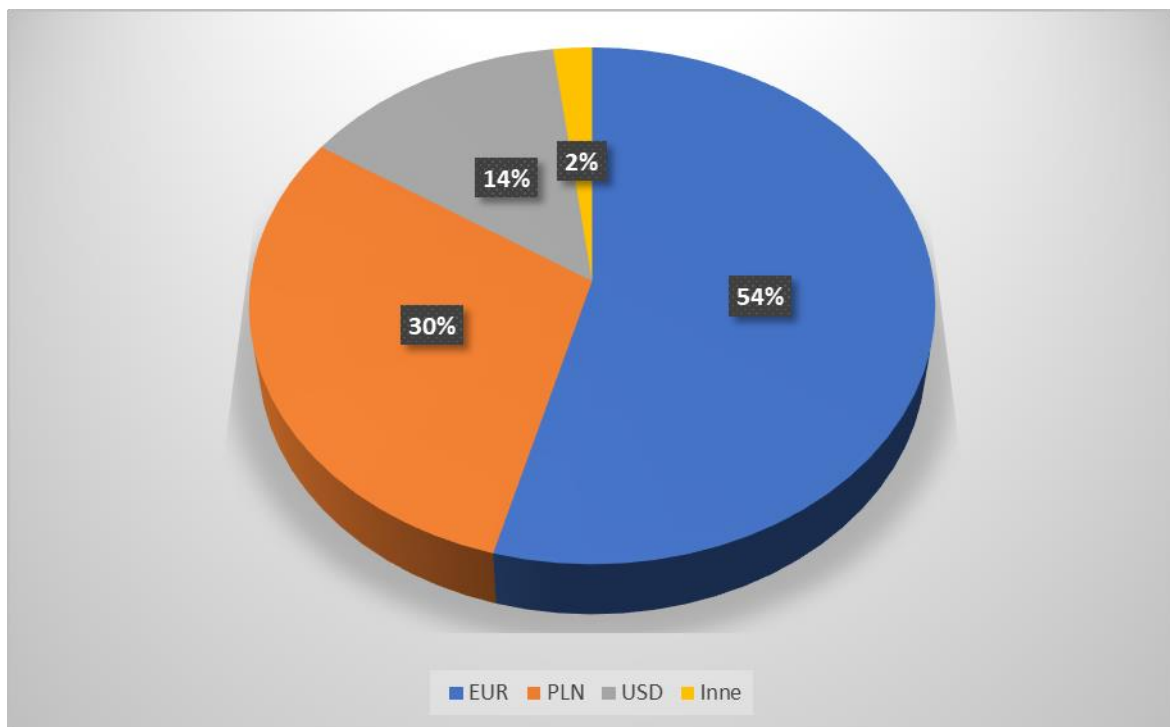

tabela nr 10: struktura inwestycyjna Kapitału Wieczystego na koniec 2023 roku

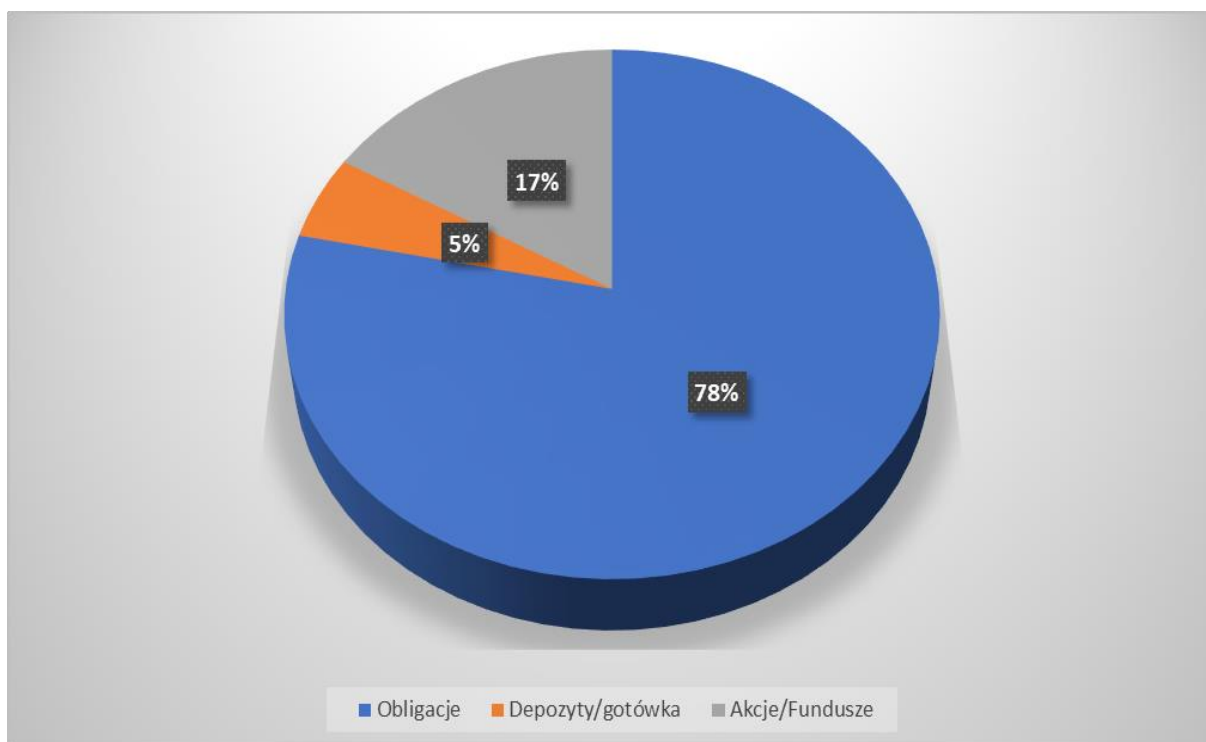
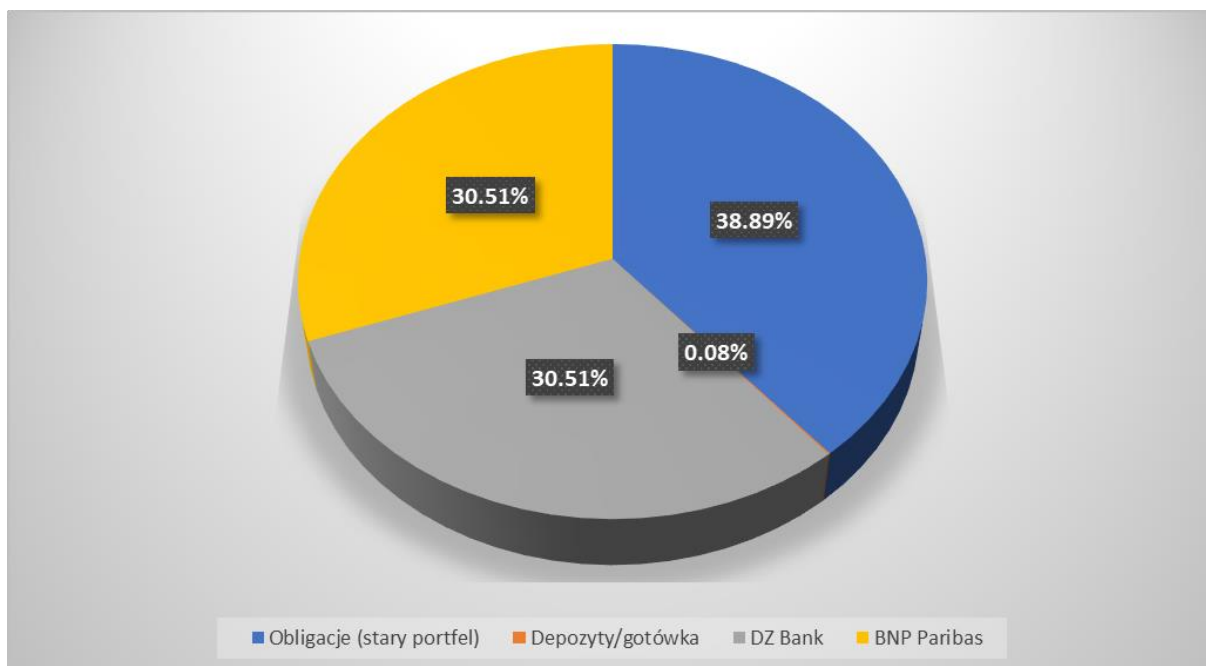

tabela nr 11: struktura portfeli na koniec 2023 roku – podział ze względu na zarządzającego

3.3 DARZYŃCY

W 2023 roku Fundacja otrzymała dodatkowe wpłaty do Kapitału Wieczystego, którego dochód finansuje prace konserwatorskie w Miejscu Pamięci Auschwitz. Rządy Portugalii i Irlandii zwiększyły swój udział w Kapitale Wieczystym o 10 tysięcy euro każde. Auschwitz-Birkenau Memorial Foundation, powołana do wspierania działań fundraisingowych na terenie USA, przekazała ponad 85 tysięcy dolarów wkładu darczyńców prywatnych do Kapitału Wieczystego, które stanowią realizację zadeklarowanego wsparcia tak zwanych Filarów Pamięci z Filadelfii i Drugiego Pokolenia dla uhonorowania pamięci o Ofiarach i Ocalałych z Zagłady. Niemal 60 tysięcy euro Fundacja otrzymała od Międzynarodowego Marszu Żywych na projekt konserwacji bucików dziecięcych, realizowany przez zespół konserwatorów muzealnych.

Dla pokrycia kosztów wdrażania programu stypendialnego finansującego w 2023 r. pobyt i pracę konserwatorek z Ukrainy, Fundacja otrzymała darowiznę od Tajwanu o równowartości 50 tysięcy dolarów.

Działania edukacyjne prowadzone przez Fundację Auschwitz-Birkenau były finansowane wyłącznie ze źródeł odrębnych od Kapitału Wieczystego. Na ten cel Fundacja zgromadziła w ubiegłym roku ponad 850 tysięcy dolarów, które to środki pochodzą od: Bloomberg Philanthropies, General Atlantic, Hudson Bay, Seed the Dream, the Wassermann Foundation, the Neubauer Family Foundation, the Miles Lerman Family Foundation i innych anonimowych darczyńców. Istotnego wsparcia udzieliły też rządy Księstwa Monako w wysokości 20 tysięcy euro i Malty na sumę 5 tysięcy euro – środki te służą m.in. finansowaniu udziału szkół europejskich w programach edukacyjnych realizowanych przez Fundację. 20 tysięcy funtów darowała Fundacji brytyjska organizacja Choose Love, która dotowała program szkolenia przewodników Miejsca Pamięci. Niemal 5 tysięcy euro przekazały władze Leeds w Wielkiej Brytanii – fundusze umożliwiają zdalne zwiedzanie Miejsca Pamięci przez uczniów tego miasta. Znaczące darowizny rzeczowe przekazały firmy, w tym Orange Polska, który zbudował infrastrukturę internetową i sprzętową wykorzystywaną w edukacji online na terenie dawnego KL Auschwitz.

Relacje ocalałych, z których korzystają zwiedzający oraz oryginalne dokumenty, w tym archiwalne fotografie, wykorzystywane podczas zwiedzania zdalnego, przekazały Fundacji nieodpłatnie następujący partnerzy: Muzeum Holokaustu w Montrealu, USC Shoah Foundation, United States Holocaust Memorial Museum w Waszyngtonie i Jad Waszem w Izraelu.

Działalność statutowa Fundacji wspierana jest przez wieloletnich partnerów korporacyjnych. Należą do nich Deloitte, który realizuje działania w zakresie księgowości, kadr i doradztwa, KPMG – w zakresie audytu i doradztwa, Kancelaria Rymarz&Zdort&Maruta – w zakresie pomocy prawnej, Grupa BNP

Paribas – w zakresie przechowywania aktywów finansowych oraz Gmina Wyznaniowa Żydowska w zakresie wynajmu biura. Wszystkim partnerom jesteśmy wdzięczni za świadczoną pomoc.

tabela nr 12: darowizny na Kapitał Wieczysty otrzymane w 2023 roku z podziałem na darczyńców

Darczyńca	Waluta darowizny	Kwota darowizny w walucie	Kwota darowizny w złotych*
Irlandia	EUR	10 000,00	44 585,00
Portugalia	EUR	10 000,00	43 288,00
Auschwitz-Birkenau Memorial Foundation	USD	85 364,19	353 393,79
Pozostali	EUR	894,00	4 036,92
Pozostali	PLN	13 291,69	13 291,69
Razem darowizny			458 595,40

*kwota darowizny przeliczona po kursie średnim NBP

4. PLANY NA KOLEJNE LATA

Kontynuowane będą działania służące finansowaniu Globalnego Planu Konserwacji. W 2024 r. Fundacja planuje przeznaczyć na ten cel ponad 26 mln złotych. Nadal będą gromadzone środki zwiększające Kapitał Wieczysty. Utrzymany zostanie program stypendialny dla konserwatorek pochodzących z Ukrainy. W 2024 r. wydatki związane z realizacją tego zadania pokrywane będą z darowizny Tajwanu.

Fundacja będzie finansować projekt ratowania bucików najmłodszych ofiar KL Auschwitz. Jest to możliwe dzięki przychodom z Kapitału Wieczystego i darowiznie od Międzynarodowego Marszu Żywych, wnoszącym połowę kapitału koniecznego do realizacji tego zadania. Proces ten powinien zostać sfinalizowany w 2025 r.

Fundacja będzie rozwijać program zwiedzania Miejsca Pamięci w trybie zdalnym. Rozpocznie się realizacja kompleksowego programu szkoleń dla przewodników, którzy oprowadzają po KL Auschwitz za pośrednictwem platformy *Auschwitz. In front of your eyes*. Oferta edukacji cyfrowej wprowadzana dzięki tej technologii zostanie rozbudowana i zróżnicowana w sposób umożliwiający udostępnianie Miejsca Pamięci szerszym kręgom odbiorców. Działania te będą finansowane m.in. z darowizn przekazanych Fundacji w 2024 r. przez rząd USA i Google – każdą w wysokości 1 mln USD.

Rozbudowywany będzie model współpracy z samorządami, który zapewnia szerokie dotarcie do szkół zainteresowanych tą formą zwiedzania Miejsca Pamięci. Już zainicjowane partnerstwa, w tym w Stanach Zjednoczonych, Irlandii i w innych krajach, będą konsekwentnie rozwijane. Fundacja będzie też budowała współpracę z samorządami polskimi, w tym z Urzędem Miasta Stołecznego Warszawy,

by zwiedzanie online po terenie dawnego KL Auschwitz trafiło do oferty edukacyjnej szkół na terenie kraju.

Fundacja będzie rozwijać współpracę, zwłaszcza w obszarze edukacji, z Auschwitz-Birkenau Memorial Foundation z siedzibą w Nowym Jorku. Trwać będzie pozyskiwanie i przekazywanie środków na Kapitał Wieczysty. Obie organizacje będą koordynowały przygotowania do obchodów 80. rocznicy wyzwolenia KL Auschwitz, które odbędą się 27 stycznia 2025 r. na terenie Miejsca Pamięci.

Fundacja będzie wspierać działania Państwowego Muzeum Auschwitz-Birkenau przygotowujące projekt przyszłej stałej wystawy sztuki więźniarskiej. Trwają prace koncepcyjne oraz fundraisingowe mające zabezpieczyć około 4 tysiące prac byłych więźniów KL Auschwitz, które w niedalekiej przyszłości będą udostępniane odwiedzającym Miejsce Pamięci.

tabela nr 13: koszty administracyjne (budżet biura Fundacji) w 2024 na poziomie 2,06 mln złotych

KATEGORIA	PLAN 2024
Wynagrodzenie personelu	1 250 000,00
Pracownicy zewnętrzni	100 000,00
Usługi księgowo-kadrowe	0,00
Audyt	0,00
Obsługa prawna	500,00
Wynajem biura	255 500,00
Opieka medyczna	36 000,00
Podróże służbowe	230 000,00
Publikacje i materiały informacyjne	50 000,00
Usługi pocztowe i kurierskie	3 000,00
Spotkania organów Fundacji	59 000,00
Koszty reprezentacji	25 000,00
Szkolenia	50 000,00
Koszty bankowe	3 000,00
RAZEM	2 062 000,00

5. ZAŁĄCZNIKI

Załącznik A – Członkowie Rady Fundacji, Zarządu oraz Komisji Finansowej

RADA FUNDACJI
Marek Zajac (Przewodniczący)
Marcin Barcz
Dr Eleonora Bergman
Daniel Benjamin
Piotr Kadlčik
Jacek Kastelaniec
Serge Klarsfeld
Prof. Edward Kosakowski
Hannah Lessing
Prof. Paweł Machcewicz
Zbigniew Nosowski
Roman Rewald
Ksiądz Kardynał Grzegorz Ryś
Prof. Jürgen Rüttgers
Józef Wancer
ZARZĄD FUNDACJI
Dr Piotr M. A. Cywiński (Prezes)
Łukasz Rozdeiczer-Kryszkowski (Wiceprezes)
Wojciech Soczewica (Dyrektor Generalny)
Elwir Świętochowski (Dyrektor Finansowy)
KOMISJA FINANSOWA
Józef Wancer (Przewodniczący)
Ludmiła Falak-Cyniak
Dr. Alfred Finz
Włodzimierz Grudziński
Prof. Dr Peter Hommelhoff
Dr. Philipp Caspar Mohr
Antoni F. Reczek
Ekkehard Thiesler
Claude Trink

Załącznik B - Lista Reprezentantów Państw (Darczyńców), członków Komitetu Międzynarodowego

KOMITET MIĘDZYNARODOWY	
	PAŃSTWO
J.E. Alicia Irene Falkowski	Republika Argentyńska
<i>w oczekiwaniu na nominację</i>	Związek Australijski
J.E. Andreas Stadler	Republika Austrii
J.E. Nargiz Gurbanova	Republika Azerbejdżanu
J.E. Rik Van Droogenbroeck	Królestwo Belgii
J.E. Margarita Ganeva	Republika Bułgarii
J.E. Břetislav Dančák	Republika Czeska
J.E. Petros Nacouzis	Republika Cypryjska
J.E. Miko Haljas	Republika Estonii
J.E. Päivi Laine	Republika Finlandii
J.E. Etienne de Poncins	Republika Francuska
J.E. Niki Kamba	Republika Grecji
J.E. Diana Zhgenti	Gruzja
J.E. Ramiro Fernandez Bachiller	Królestwo Hiszpanii
J.E. Patrick Haughey	Irlandia
Pan Dani Dayan	Państwo Izrael
J.E. Catherine Godin	Kanada
Pan Marius Janukonis	Republika Litewska
J.E. Paul Schmit	Wielkie Księstwo Luksemburga
J.E. Maria Assunta Farrugia	Republika Malty
J.E. Lorenzo Ravano	Księstwo Monako
J.E. Daphne Bergsma	Księstwo Niderlandów
J.E. Viktor Elbling	Republika Federalna Niemiec
Pan Jens-Christian Wagner	Republika Federalna Niemiec
J.E. Øystein Bø	Królestwo Norwegii
J.E. Alana Rose Hudson	Nowa Zelandia
J.E. Luís Cabaço	Republika Portugalska
Pan Aleksander Shkolnik	Federacja Rosyjska
J.E. Andrea Elschekova Matisova	Republika Słowacja
Pani Ellen Germain	Stany Zjednoczone Ameryki
J.E. Fabrice Filliez	Konfederacja Szwajcarska
Pan Stefan Andersson	Królestwo Szwecji
J.E. Rauf Alp Denктаş	Republika Turcji
Pan Vince Szalay-Bobrovniczky	Węgry
Lord Eric Pickles	Wielka Brytania i Irlandia Północna
J.E. Luca Franchetti Pardo	Republika Włoska

Załącznik C - wykaz Uchwał Rady oraz Uchwał Zarządu

UCHWAŁY RADY FUNDACJI			
NR	DATA	TREŚĆ	TRYB
1/2023	03.02.2023	Wybór biegłego rewidenta uprawnionego do badania sprawozdań finansowych Fundacji.	obiegowo
2/2023	20.06.2023	Powołanie członka Rady Fundacji na pięcioletnią kadencję - Roman Rewald	posiedzenie
3/2023	20.06.2023	Zatwierdzenie Sprawozdania Merytorycznego za 2022 r.	posiedzenie
4/2023	20.06.2023	Zatwierdzenie Sprawozdania Finansowego za 2022 r.	posiedzenie
5/2023	20.06.2023	Zatwierdzenie rocznego planu finansowego Fundacji na rok 2023	posiedzenie
6/2023	20.06.2023	Absolutorium z wykonania obowiązków Prezesa FAB w roku 2022 – P. A. Cywiński	posiedzenie
7/2023	20.06.2023	Absolutorium z wykonania obowiązków członka Zarządu FAB w roku 2022 - Ł. Rozdeiczer-Kryszkowski	posiedzenie
8/2023	20.06.2023	Absolutorium z wykonania obowiązków członka Zarządu FAB (Dyrektora Generalnego) w roku 2022 - W. Soczewica	posiedzenie
9/2023	20.06.2023	Absolutorium z wykonania obowiązków członka Zarządu FAB (Dyrektora Finansowego) w roku 2022 - E. Świętochowski	posiedzenie
10/2023	20.06.2023	Odwołanie z Komitetu Międzynarodowego (Słowacja, Włochy, Kanada, Gruzja)	posiedzenie
11/2023	20.06.2023	Powołanie do Komitetu Międzynarodowego (Słowacja, Włochy, Kanada, Gruzja, Malta)	posiedzenie
12/2022	20.06.2023	Przedłużenie kadencji członka Zarządu - Wojciech Soczewica	posiedzenie
13/2022	10.08.2023	Odwołanie Hannah Lessing z Komitetu Międzynarodowego	obiegowo
14/2023	10.08.2023	Powołanie Hannah Lessing na pięcioletnią kadencję do Rady Fundacji	obiegowo
15/2023	29.12.2023	Odwołanie z Komitetu Międzynarodowego (Francja, Norwegia, Grecja, RFN, Czechy, Turcja, Argentyna, Estonia)	obiegowo
16/2023	29.12.2023	Powołanie do Komitetu Międzynarodowego (Austria, Francja, Norwegia, Grecja, RFN, Czechy, Turcja, Argentyna)	obiegowo

UCHWAŁY ZARZĄDU FUNDACJI			
NR	DATA	TREŚĆ	TRYB
1/2023	08.03.2023	Przyjęcie budżetu administracyjnego Fundacji na rok 2023	posiedzenie
2/2023	08.03.2023	Przeznaczenie zysku uzyskanego na Kapitale Wieczystym w roku 2022 na konserwację Miejsca Pamięci	posiedzenie
3/2023	08.03.2023	Zatwierdzenie „Polityki równości szans i zapobiegania dyskryminacji”	posiedzenie
4/2023	08.03.2023	Przyjęcie warunków okazjonalnej pracy zdalnej	posiedzenie
5/2023	26.04.2023	Przyjęcie Programu Dyplomacji Pamięci	posiedzenie
6/2023	26.04.2023	Przyjęcie Programu Zarządzania Miejscami Pamięci	posiedzenie
7/2023	07.06.2023	Przyjęcie Procedury zwrotu kosztów okularów/soczewek korygujących wzrok	posiedzenie